

Nr 11

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1956/57 till statens jordbruksnämnd m. m.

I en till riksdagen den 30 december 1955 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 40, har Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen att

dels besluta, att statens jordbruksnämnd från och med budgetåret 1956/57 skall omorganiseras enligt de grunder, som angivits i propositionen, samt att statens kommission för krisuppgifter på livsmedelsområdet samtidigt skall upphöra,

dels för statens jordbruksnämnd fastställa ny personalförteckning, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1956/57,

dels ock godkänna de förslag i övrigt, som framlagts i propositionen.

Därefter har Kungl. Maj:t under återopande av förenämnda proposition i årets statsverksproposition (IX ht. p. 112) hemställt, att riksdagen måtte *dels* fastställa ändrad avlöningsstat, *dels* ock för budgetåret 1956/57 anvisa till Statens jordbruksnämnd: Avlöningar ett förslagsanslag av 2 350 000 kronor samt till Statens jordbruksnämnd: Omkostnader ett förslagsanslag av 695 000 kronor.

I propositionen nr 40 har behandlats en av *statens sakrevision* efter särskild utredning den 29 november 1954 avgiven promemoria med förslag till framtida organisation av statens jordbruksnämnd och statens kommission för krisuppgifter på livsmedelsområdet, m. m. Sakrevisionens förslag innebär i huvudsak följande.

Kommissionen för krisuppgifter på livsmedelsområdet föreslås skola upphöra med utgången av budgetåret 1954/55, varvid dess uppgifter övertages av jordbruksnämnden. Av kommissionens byråer ersättes krisbyrån med en fettvarusektion och utrikeshandelsbyrån med en utrikeshandelssektion. Förslaget föranleder icke annan ändring i fråga om generaldirektören och ordföranden samt ledamöterna i nämnden än att den förres arvode såsom ordförande i kriskommissionen upphör. Det i gällande instruktion lämnade medgivandet, att så länge kriskommissionen är knuten till jordbruksnämnden förutom ordföranden en ledamot av nämnden må vara heltidsanställd och, i den utsträckning Kungl. Maj:t efter förslag av ordföranden bestämmer, fullgöra vissa uppgifter, vilka eljest skulle ankomma på denne, förutsettes förfalla i och med att kriskommissionen upphör.

Beträffande jordbruksnämndens arbetsuppgifter bör genomföras och upprätthållas en indelning i permanenta och tillfälliga. Den för de senare erforderliga personalen bör betraktas som tillfällig och redovisas särskilt. I den mån bestämmelserna för reglerad befordringsgång icke föranleder annat, bör sistnämnda personal anställas såsom extra eller mot arvode.

Förslagsanslaget till Statens kommission för krisuppgifter på livsmedelsområdet anses böra ersättas med ett förslagsanslag till Statens jordbruksnämnd: Tillfälliga arbetsuppgifter. Från detta anslag bör bestridas löner och omkostnader för sådana arbetsuppgifter. Medelsbehovet under det nya anslaget har överslagsvis beräknats till omkring 390 000 kronor, varav cirka 270 000 kronor till avlöningar och 120 000 kronor till omkostnader. Jordbruksnämnden förutsättes skola göra framställning till Kungl. Maj:t för varje halvår angående behovet av personal för tillfälliga arbetsuppgifter och därvid även angiva, i vad mån dessa uppgifter kan åläggas nämndens fasta personal.

Den vid kriskommissionen anställda personalen föreslås skola överföras till jordbruksnämnden. Av de nuvarande 81 tjänstemännen vid kommissionen beräknas 54 bli överförda till nämnden för fullgörande av permanenta arbetsuppgifter. För att tillgodose det mot de nuvarande tillfälliga arbetsuppgifterna svarande personalbehovet överföres 21 till nämnden såsom tillfällig personal, varjämte sex tjänster vid kriskommissionen föreslås skola indragas. En tjänst som amanuens i reglerad befordringsgång vid nämnden bör därjämte räknas som tillfällig.

Beträffande huvuddragen av jordbruksnämndens organisation föreslås, att administrativa byråns chef skall fungera som generaldirektörens ställföreträdare med placering i Cp 13 och att byrån skall omfatta en beredskapssektion, motsvarande nuvarande beredskapsavdelningen, en kansli-sektion, motsvarande nuvarande administrativa byrån med undantag för nämnda avdelning, samt en utrikeshandelssektion, motsvarande nuvarande utrikeshandelsbyrån. Sektionscheferna upptages såsom byrådirektörer i respektive lönegrad Ce 31, Ce 33 och Ce 33.

Fisk- och fettvarusektionerna föreslås skola inordnas i animaliebyrån med byrådirektörer i Ce 33 såsom sektionschefer.

Vidare föreslås inrättande av vissa nya och indragning av vissa befintliga tjänster samt i en del fall ändringar i fråga om anställningsform och lönegradsplacering. Nuvarande personalläge och läget efter förslaget genomförande framgår närmare av sammanställningen å s. 7, däri av praktiska skäl även intagits de förslag, som jordbruksnämnden framlagt i sitt utlåtande i ärendet.

De föreslagna personalförändringarna m. m. beräknas medföra en minskning i avlöningskostnaderna med i runt tal 88 000 kronor. I och med att den arvodesanställda ledamotens arvode bortfaller, upphör även vissa honom tillförsäkrade resekostnadsersättningar, beräknade till omkring 4 200 kronor om året, att utgå. I vad mån denna besparing kan komma att uppvägas av ledamotens resor för att bevista jordbruksnämndens sammanträden i

Stockholm har emellertid icke beräknats. Vidare väntas en ifrågasatt in-
dragning av fältkontrollen vid mejerierna medföra en besparing om cirka
25 000 kronor om året i resekostnadsersättningar, därvid dock är att märka,
att cirka 40 procent av såväl mejerikontrollanternas löner som deras rese-
ersättningar bestrides av avgiftsmedel. Sammanlagt upptages nu angivna
besparingar till omkring 114 000 kronor, varav cirka 90 000 kronor belöper
på anslagsmedel och återstoden på avgiftsmedel.

Vid eventuella upphandlingar eller försäljningar av andra än inhemska
varuslag i samband med jordbruksnämndens omhändertagande av bered-
skapslagringen i fråga om livsmedel förutsattes jordbruksnämnden skola
utnyttja den speciella erfarenhet, som riksnämnden för ekonomisk för-
svarsberedskap besitter.

Jordbruksnämndens nuvarande befattning med ärenden angående resti-
tution av bensinskatt för i jordbruksdrift använda traktorer anses böra över-
föras till länsstyrelserna. Det bör emellertid ankomma på jordbruksnämnden
att utfärda erforderliga närmare bestämmelser i ämnet. Tillika föreslås
vissa jämkningar i nu gällande regler på området i syfte att nedbringa den
av ärendena föranledda arbetsbelastningen. Överföringen beräknas för jord-
bruksnämnden medföra en kostnadsbesparing av 4 842 kronor om året. Med
hänsyn till att förslaget endast innebär en överföring av arbetsuppgifterna
till annan myndighet, har emellertid någon reell besparing icke ansetts böra
redovisas.

Slutligen föreslås åtgärder i syfte att statsverkets vid jordbruksnämnden
uppkommande kostnader för uppbörd och kontroll av vissa avgifter, som
användes för att genomföra regleringarna på jordbrukets och fiskets områ-
den, skall täckas av avgiftsmedel. Dessa kostnader har i nuvarande läge pre-
liminärt beräknats till cirka 280 000 kronor om året.

Sammanlagt beräknas sakrevisionens förslag medföra en minskning av
behovet av anslagsmedel med omkring 370 000 kronor om året.

Över sakrevisionens förslag till framtida organisation av jordbruksnämnden
har remissyttranden avgivits av statskontoret, riksräkenskapsverket,
generaltullstyrelsen, statens lönenämnd, statens jordbruksnämnd och kom-
missionen för krisuppgifter på livsmedelsområdet, länsstyrelserna i Malmö-
hus, Skaraborgs, Värmlands, Kopparbergs och Gävleborgs län, Kooperativa
förbundet, Sveriges grossistförbund, Sveriges lantbruksförbund, Riksförbun-
det Landsbygdens folk, Svensk spannmålshandel, ekonomisk förening,
Svenska bygdekvarnars riksförbund, Svensk kötthandel, förening u. p. a.,
samt Sveriges fiskares riksförbund. Sistnämnda förbund har tillika överläm-
nat gemensamt yttrande av Svenska västkustfiskarnas centralförbund och
Västkustfisk, förening u. p. a. Därjämte har Civila statsförvaltningens
tjänstemannaförbund inkommit med en skrift i ärendet.

I sina anslagsaskanden för budgetåret 1956/57 har *jordbruksnämnden* er-
inrat om att Kungl. Maj:t i propositionen 1955:198 tagit ställning till frå-
gan om den principiella utformningen av prissättningen på jordbrukspro-
dukter i anledning av jordbruksprisutredningens förslag. Med hänsyn härtill

har nämnden ansett tidpunkten vara inne för ett ställningstagande från Kungl. Maj:ts sida jämväl till frågan om nämndens framtida organisation och har i sina äskanden utgått ifrån att så blir fallet. Nämnden har undersökt, om och i vad mån förslagen i propositionen 1955:198 kommer att påverka nämndens framtida organisation och personalbehov, samt därvid funnit sig böra i princip vidhålla sina i remissutlåtandet över sakrevisionens framställning framlagda förslag till personalförteckning och stater för nämnden samt till medelsanvisning för de med staterna avsedda ändamålen. Stater och anslagsbehov m. m. har sålunda endast justerats med hänsyn till de under budgetåret 1954/55 företagna allmänna lönehöjningarna.

I propositionen lämnas närmare redogörelse för jordbruksnämndens och kriskommissionens arbetsuppgifter och nuvarande organisation (s. 3—5), sakrevisionens promemoria (s. 5—31), remissyttranden över denna promemoria (s. 31—55) samt för jordbruksnämndens anslagsäskanden för budgetåret 1956/57 och ett av statskontoret i anledning därav avgivet yttrande (s. 55—58). Utskottet tillåter sig hänvisa till propositionen i dessa delar.

Departementschefen har i propositionen nr 40 anfört följande.

»Frågan om en avveckling av kommissionen för krisuppgifter på livsmedelsområdet har varit aktuell sedan flera år tillbaka. Hittills har emellertid en sådan åtgärd icke ansetts vara möjlig att genomföra, främst på grund av svårigheterna att göra en gränsdragning mellan permanenta och tillfälliga arbetsuppgifter inom jordbruksnämndens och kriskommissionens verksamhetsområden.

Såsom framgår av det föregående har nu statens sakrevision i samband med en allmän granskning av jordbruksnämndens verksamhet verkställt en översyn av organisationen utav nämnden och kriskommissionen. Vid denna översyn har sakrevisionen efter detaljerade undersökningar gjort en sådan indelning av arbetsuppgifterna som nyss nämnts, d. v. s. i permanenta och tillfälliga. Sakrevisionen har därvid funnit, att de tillfälliga arbetsuppgifterna numera är varken av den art eller av den omfattning, att de kan motivera, att ett särskilt organ — låt vara knutet till jordbruksnämnden — bör bibehållas för att handlägga dessa. I enlighet härmed har sakrevisionen föreslagit, att kriskommissionen skall avvecklas och personalen överföras till jordbruksnämnden. Den del av personalen, vars arbetsuppgifter sakrevisionen betecknat såsom tillfälliga, avses dock icke skola sammanföras med den övriga personalen utan skall redovisas särskilt.

Beträffande jordbruksnämndens organisation efter kriskommissionens avveckling har sakrevisionen i huvudsak föreslagit, att den nuvarande anordningen med en heltidsanställd ledamot skall upphöra och att den administrativa byråchefen i fortsättningen ensam skall fungera såsom generaldirektörens ställföreträdare. Av kriskommissionens båda byråer har sakrevisionen ansett krisbyrån böra ombildas till en fettvarusektion inom animaliebyrån och utrikeshandelsbyrån till en utrikeshandelssektion inom administrativa byrån. Vidare har den nu fristående fisksektionen samt beredskaps-

avdelningen förutsatts skola, i likhet med nyssnämnda båda sektioner, inordnas såsom sektioner i animaliebyrån respektive administrativa byrån.

I anslutning till sitt organisationsförslag har sakrevisionen vidare föreslagit inrättande av vissa nya och indragning av vissa befintliga tjänster samt i en del fall ändringar i fråga om anställningsform och lönegradsplacement. Ordinariesättning har emellertid ansetts böra komma i fråga blott i ett fåtal fall. Personal med arbetsuppgifter av tillfällig karaktär har upptagits såsom extra tjänstemän eller arvodister, utom då bestämmelser om reglerad befordringsgång befunnits böra gälla.

Sakrevisionen har slutligen upptagit ett par speciella frågor i sammanhanget. Sålunda har jordbruksnämndens nuvarande befattning med ärenden angående restitution av bensinskatt för i jordbruksdrift använda traktorer ansetts böra överföras till länsstyrelserna, i anslutning vartill jämkningar i gällande regler på området ifrågasatts. Därjämte har sakrevisionen föreslagit, att statsverkets kostnader för uppbörd och kontroll av vissa avgifter, som disponeras för att genomföra regleringarna på jordbrukets och fiskets område, i fortsättningen skall täckas av avgiftsmedlen och icke såsom nu av anslagsmedel.

Sammanlagt har sakrevisionens förslag beräknats medföra en minskning av behovet utav anslagsmedel med omkring 370 000 kronor om året.

I remissyttrandena har någon erinran icke gjorts mot en avveckling av kriskommissionen. I övrigt har sakrevisionens förslag föranlett invändningar endast på vissa punkter. Framför allt är det jordbruksnämnden och kriskommissionen, som haft invändningar att göra.

Jag torde härefter få övergå till en närmare redogörelse för min egen ståndpunkt till de olika förslagen.

Vad först angår frågan om avveckling av kriskommissionen, delar jag den allmänna uppfattningen, att det icke längre finnes anledning att bibehålla kommissionen. Såsom framgår av sakrevisionens utredning synes det bland annat numera vara möjligt att med tillräcklig säkerhet göra den gränsdragning mellan permanenta och tillfälliga arbetsuppgifter, som är en förutsättning för kommissionens avveckling. Av stor vikt i förevarande sammanhang är enligt min mening vidare, att den till kommissionen knutna personalen otvivelaktigt har ett berättigat intresse av att få sina anställningsförhållanden reglerade på ett mera betryggande sätt än den nuvarande anordningen innebär. Det kan sålunda icke gärna vara rimligt att — såsom nu förekommer i åtskilliga fall — personal, som i många år varit sysselsatt med arbetsuppgifter av uppenbart permanent karaktär, alltjämt icke har pensionsgrundande tjänst eller i vart fall har en betydligt lägre sådan än den extra tjänsten hos kommissionen. Att detta även ur rekryteringssynpunkt är otillfredsställande, torde icke behöva särskilt framhållas. Å andra sidan är det likaledes klart, att bedömningen måste bli en annan i den mån fråga är om personal med sådana arbetsuppgifter, som även i fortsättningen bör betraktas såsom tillfälliga. Härtill återkommer

jag längre fram. På grund av det anförda föreslår jag, att kriskommissionen skall avvecklas vid utgången av innevarande budgetår och personalen på sätt som framgår av det följande överförs till jordbruksnämnden.

Vid den omorganisation av jordbruksnämnden, som blir en följd av kriskommissionens upphörande, bör givetvis i första hand tillses, att nämnden får en sådan organisation och personaluppsättning, att den blir väl skickad att fullgöra sina viktiga uppgifter på jordbrukets och fiskets område. Å andra sidan bör alla möjligheter till personalreduceringar och inskränkningar tillvaratagas. I detta sammanhang bör beaktas, att vid 1955 års höstriksdag ställning tagits till jordbruksprisutredningens förslag om nya riktlinjer för prissättningen på jordbrukets produkter. I vad mån det nya prissättnings-systemet kan komma att påverka personalbehovet vid jordbruksnämnden, är uppenbarligen svårt att nu bedöma. Med hänsyn till att nämnda system bland annat förutsätter, att ökad uppmärksamhet ägnas utvecklingen av de ekonomiska förhållandena inom jordbruksnäringen och att det ekonomisk-statistiska materialet alltmer fullständigas, torde det dock icke för närvarande böra ifrågasättas att minska nämndens personal annat än beträffande ett fåtal tjänster. Jag vill härvid framhålla, att även sakrevisionen funnit det möjligt att blott i mycket begränsad utsträckning föreslå personalindragningar.

Vid omorganisationen bör vidare beaktas den indelning av arbetsuppgifterna i permanenta och tillfälliga, som sakrevisionen verkställt. Vad sakrevisionen härutinnan anført, kan jag ansluta mig till utom såvitt angår charkuterivarukontrollen. Enligt numera utfärdade bestämmelser skall denna även i fortsättningen åligga nämnden. De med kontrollen förenade göromålen bör följaktligen hänföras till nämndens permanenta arbetsuppgifter. Av mitt godtagande utav sakrevisionens ståndpunkt följer å andra sidan, att jag icke kan biträda den av Svenska bygdekvarnars riksförbund uttalade uppfattningen, att de arbetsuppgifter, som är förenade med upptagandet av förmalningsavgift vid löneförmalning, skall betraktas såsom tillfälliga. Samtidigt vill jag här i likhet med jordbruksnämnden understryka sakrevisionens uttalande, att en fortlöpande prövning bör ske, om från början såsom tillfälliga ansedda arbetsuppgifter även i fortsättningen bör hänföras till sådana. Liksom hittills bör prövningen ske halvårsvis i samband med att nämnden gör framställning om behovet av tillfällig personal för närmast följande halvår.

I anslutning till nu angivna indelning bör all personal, som har arbetsuppgifter av permanent natur, erhålla pensionsgrundande tjänster. Därvid uppstår frågan, i vilken omfattning ordinarie anställning bör komma i fråga. På denna punkt har sakrevisionen utan närmare motivering varit synnerligen restriktiv och föreslagit ordinariesättning endast i några fall, medan jordbruksnämnden ansett samma principer böra tillämpas som vid andra statliga verk. För min del anser jag det icke motiverat, att nämnden i förevarande hänseende behandlas olika mot vad som i allmänhet gäller inom den statliga förvaltningen. Jag ansluter mig följaktligen till den av nämnden

hävdade uppfattningen. Dock anser jag mig icke kunna tillstyrka ordinarie sättni ng i fullt lika stor utsträckning som nämnden utan föreslår, att cirka 30 procent av personalen skall erhålla ordinarie anställning. Beträffande vilka tjänster som enligt min mening därvid bör komma i fråga, torde jag få hänvisa till det följande.

Däremot bör den personal, vars arbetsuppgifter bedömes såsom tillfälliga, erhålla extra anställning eller anställas mot arvode. Undantag härifrån bör dock, såsom sakrevisionen anfört, göras då bestämmelser om reglerad befordringsgång föranleder därtill. I enlighet med sakrevisionens förslag synes vidare lämpligt, att den tillfälliga personalen redovisas för sig. Till denna fråga återkommer jag längre fram. Slutligen bör iakttagas, att personal, som har anställning såsom tillfällig, icke skall vare sig i fråga om pensionsrätt eller i andra hänseenden erhålla sämre villkor än de, som angavs vid inrättandet av jordbruksnämnden (prop. 1950: 161).

Med utgångspunkt från nu angivna principer har jag kommit till följande resultat vid bedömandet av de olika detaljspörsmålen.

Beträffande j o r d b r u k s n ä m n d e n s l e d n i n g gäller för närvarande, att generaldirektören i chefskapet biträdes dels av en heltidsanställd ledamot av nämnden, dels av den administrative byråchefen. Sakrevisionen har föreslagit, att efter omorganisation endast den sistnämnde skall fungera såsom generaldirektörens ställföreträdare. Därvid har förutsatts, att ställföreträdarkapet skall bli ifrågavarande byråchefs huvudsakliga arbetsuppgift. Mot sakrevisionens förslag på denna punkt har jordbruksnämnden riktat stark kritik. För egen del finner jag nämnden ha anfört vägande skäl för sina erinringar. Liksom nämnden anser jag sålunda de till administrativa byrån hörande arbetsuppgifterna vara av den art, att de åtminstone till stor del bör handläggas av byråchefen. Det synes fördenskull varken möjligt eller lämpligt att frigöra denne från det löpande byråarbetet i sådan utsträckning, som sakrevisionen ifrågasatt. Det är emellertid nödvändigt, att generaldirektören i fortsättningen skall i samma omfattning som hittills kunna delegera chefsuppgifter till ställföreträdare. Då den nuvarande fördelningen av nämnda uppgifter visat sig fungera väl, har jag för min del kommit till den uppfattningen, att denna fördelning bör bibehållas i möjligaste mån oförändrad även i fortsättningen. Den administrative byråchefen bör sålunda fungera såsom generaldirektörens ställföreträdare i samma utsträckning som hittills. Däremot finner jag av principiella skäl anordningen med en heltidsanställd ledamot mindre lämplig. Jag föreslår i stället, att Kungl. Maj:t skall äga utse en ledamot av nämnden till vice ordförande i denna samt, efter förslag av nämnden, uppdraga åt ifrågavarande ledamot att fullgöra arbetsuppgifter, som eljest skolat ankomma på generaldirektören. För ersättning i anledning av sådant uppdrag bör erforderliga medel beräknas under anslagsposten till ersättningar till experter och sakkunniga i jordbruksnämndens avlöningsstat. Med den nu föreslagna anordningen torde generaldirektören kunna beredas en avlastning i arbetsbördan, motsvarande den, som nu vinnes genom heltidsanställning av en ledamot.

I övrigt torde någon ändring beträffande jordbruksnämndens ledning icke böra ifrågakomma. Antalet ledamöter av jordbruksnämnden, fränsett generaldirektören, hör sålunda alltjämt vara fem. Likaså bör i fråga om jordbruksnämndens råd och kalkylsakkunniga gälla samma bestämmelser som hittills.

Vad härefter angår byrå- och sektionssindelningen kan jag biträda sakrevisionens förslag, att kriskommissionens krisbyrå skall ombildas till en fettvarusektion med en byrådirektör som chef samt inordnas under animaliebyrån. Jag delar alltså icke jordbruksnämndens uppfattning, att det här skulle vara motiverat att bibehålla en särskild byrå, även om givetvis fettvaruregleringen alltjämt kommer att vara ett särskilt ur ekonomisk synpunkt ansvarsfullt verksamhetsområde hos nämnden. Såsom närmare framgår av det följande torde man emellertid få utgå från att den byråchef vid statens krisorgan, som nu är chef för krisbyrån, tills vidare kommer att fungera såsom chef för den nya sektionen. Så länge detta är fallet synes denne böra ha ställning såsom självständig föredragande av de till sektionen hörande ärendena. Däremot synes mig jordbruksnämnden ha anfört övertygande skäl för att den andra av kriskommissionens båda byråer, nämligen utrikeshandelsbyrån, tills vidare skall bibehållas oförändrad. Jag vill därjämte framhålla att, såsom även statskontoret antytt, det rent organisatoriskt sett måste anses mindre lämpligt att inordna utrikeshandelsärendena under den administrativa byrån. I enlighet med vad jag nu anfört bör utrikeshandelsbyrån vid kriskommissionens avveckling överflyttas till jordbruksnämnden. Samtidigt vill jag emellertid här framhålla, att frågan om bibehållandet av utrikeshandelsbyrån såsom särskild byrå kan komma i ett annat läge, sedan närmare erfarenheter vunnits av det nya prissättningssystemet och av utvecklingen utav den internationella handeln med jordbruksprodukter. Tänkbart är sålunda, att man framdeles bör överväga en sammanslagning av förevarande byrå med någon av de övriga byråer, å vilka omfattningen av arbetet likaledes till icke obetydlig del blir beroende av det nya prissättningssystemet.

I övrigt har sakrevisionens organisationsförslag mött erinran blott i vad avser fisksektionens ställning. Såväl jordbruksnämnden som de i ärendet hörda fiskarorganisationerna har ansett, att denna sektion framdeles liksom nu bör vara helt fristående och icke inordnas i animaliebyrån. Enligt min mening bör denna synpunkt åtminstone till en viss grad vinna beaktande. Jag anser mig sålunda visserligen böra godtaga sakrevisionens förslag, att fisksektionen skall hänföras till animaliebyrån, men vill samtidigt förorda, att sektionens chef alltjämt skall fungera såsom självständig föredragande inför generaldirektören samt jordbruksnämndens plenum och råd.

På de punkter, som nu icke särskilt berörts, biträder jag sakrevisionens organisationsförslag. Efter kriskommissionens avveckling skulle jordbruksnämnden följaktligen komma att bestå av följande byråer och sektioner, nämligen animaliebyrån med en fettvarusektion och en fisksektion, vege-

tabuliebyrån, administrativa byrån med en beredskapssektion och en kansli-sektion, utredningsbyrån samt utrikeshandelsbyrån.

I fråga om chefstjänstemännens löneställning medför omorganisationen, att generaldirektörens arvode såsom ordförande i kris-kommissionen bortfaller. Däremot bör chefen för den administrativa byrån i sin egenskap av ställföreträdare för generaldirektören uppbära oförändrat arvode å 1 500 kronor om året.

Såsom sakrevisionen förutsatt, torde cheferna för animalie- och vegeta-liebyråerna liksom hittills böra vara placerade i lönegrad Cp 13. Någon ändring av lönegradsplaceringen för cheferna för administrativa byrån samt utrednings- och utrikeshandelsbyråerna torde icke heller böra ske. Jag vill emellertid föreslå, att administrativa byråns och utredningsbyråns chefer skall erhålla ordinarie anställning och utrikeshandelsbyråns chef extra or-dinarie anställning. Däremot är jag mera tveksam, när det gäller att inom ramen för den nya organisationen bestämma löneställningen för fettvaru-, fisk- och beredskapssektionernas chefer, vilka för närvarande är placerade i respektive lönegrad Ce 37, Ce 33 och Ce 33. Såsom jag förut anfört, bör byråchefstjänsten i Ce 37 vid uppkommande vakans ersättas med en byrå-direktörstjänst, varvid löneställningen för denna torde få prövas. Löneställ-ningen för de båda byrådirektörstjänsterna i Ce 33 bör omprövas vid de nuvarande innehavarnas avgång. Vad jag nu anfört bör ej utgöra hinder mot att de båda sistnämnda tjänsterna överföres till ordinarie stat. De bör alltså upptagas i lönegrad Ca 33. Byråchefstjänsten bör bibehållas på extra ordinarie stat. Vad slutligen angår kanslisektionen omfattar denna mer än 40 tjänstemän och är sålunda nämndens största avdelning. På che-fen för denna sektion ankommer, förutom de med dylikt chefskap vanligen förenade göromålen, kvalificerade juridiska uppgifter i samband med utar-betandet och tillämpningen av de för jordbruksområdet speciella författ-ningsbestämmelserna. Denne har vidare bland annat att handlägga juri-diska och administrativa spörsmål av ofta komplicerad natur berörande pris-regleringsföreningarna på jordbrukets och fiskets områden. Med hänsyn härtill har jag funnit mig böra förorda, att chefen för kanslisektionen skall vara byrådirektör i Ce 31. I samband härmed bör den ena av de båda nu-varande förste byråsekreterartjänsterna i Ce 29 på juridiska detaljen indra-gas.

Jag torde härefter få till prövning upptaga de framlagda förslagen angå-ende personalen på byråerna och sektionerna. Efter över-väganden har jag därvid funnit mig i stort sett kunna godtaga sakrevisionens ståndpunkt i dessa delar, såväl beträffande personaluppsättningens storlek som i fråga om personalens löneställning. Såsom jag redan förut anfört, an-ser jag dock, att ordinariesättning bör ske i större utsträckning än sakrevi-sionen föreslagit. Vidare har jag med anledning av vad statens lönenämnd anfört utgått från att några särskilda tjänster i Ce 25 för byråsekreterare eller aktuarier icke bör förekomma, utan att i stället bör upptagas tjäns-

ter i reglerad befordringsgång. I övrigt innebär mina i det följande redovisade förslag beträffande ifrågavarande personal endast på vissa punkter avvikelser från vad sakrevisionen anfört. Detta betyder bland annat, att jag — utom i fråga om ordinariesättningen — som regel icke ansett mig kunna taga hänsyn till de synpunkter, som jordbruksnämnden i sitt yttrande framfört i fråga om vissa tjänsters placering m. m.

Beträffande *animaliebyrån* har sakrevisionen föreslagit, att den förste byråsekreterartjänst i Ce 29 vars innehavare av Kungl. Maj:t förordnats att vara extra tjänsteman i lönegrad Cg 31, skall uppflyttas till en byrådirektörs-tjänst i Ce 31. Detta förslag kan jag endast såtillvida biträda, att den nuvarande innehavaren av ifrågavarande tjänst med benämningen byrådirektör erhåller extra ordinarie anställning i den högre lönegraden. Tjänsten bör alltså vid uppkommande vakans återbesättas i Ce 29. Vidare föreslår jag, att förste byråsekreterartjänsten i Ce 27 skall överföras å ordinarie stat. Mot förslagen att inplacera inspektören för köttklassificeringen i Ce 25 och att å byrån alltjämt skall finnas en amanuens-tjänst i reglerad befordringsgång, har jag intet att erinra. Av byråns kanslibiträdestjänster bör en vara ordinarie och tre extra ordinarie. Vad angår den kanslibiträdestjänst, vars innehavare har att granska vissa redovisningar och att delta i kontrollen av slaktdjursavgifter m. m., bör denna såsom jordbruksnämnden föreslagit ändras till en kontorsbiträdestjänst i reglerad befordringsgång och alltjämt hänföras till den tillfälliga personalen. Å andra sidan bör den kontorsbiträdestjänst, vars innehavare sysslar med charkuterivarukontrollen, dels ändras till en kanslibiträdestjänst och dels, i anslutning till vad jag förut anfört beträffande denna kontroll, framdeles hänföras till den stadigvarande personalen. På byrån bör följaktligen antalet kanslibiträdestjänster liksom hittills vara fem. Då ej heller någon minskning av antalet kontorsbiträdestjänster i reglerad befordringsgång bör ifrågasättas, bör slutligen för byrån beräknas tre dylika tjänster. I anslutning till vad jordbruksnämnden anfört bör en av dessa tjänster jämlikt grunderna för nämnda befordringsgång föras på ordinarie stat. Av byråns personal bör följaktligen endast nyssnämnda extra kontorsbiträde hänföras till den tillfälliga personalen.

På *fisksektionen* bör den extra ordinarie förste byråsekreterartjänsten överföras å ordinarie stat. Däremot anser jag i likhet med sakrevisionen, att den andra förste byråsekreterartjänsten bör betraktas såsom tillfällig och följaktligen kvarstå på extra stat. Även i övrigt kan jag biträda sakrevisionens förslag, dock att kansliskrivartjänsten bör placeras på ordinarie stat. På sektionen bör följaktligen utöver vad nyss nämnts finnas en amanuens i reglerad befordringsgång, en kansliskrivare i Ca 15, ett kanslibiträde i Ce 11 samt två kontorsbiträden i reglerad befordringsgång.

För *fettvarusektionen* har sakrevisionen föreslagit en personaluppsättning, bestående av två förste byråsekreterare i Ce 27, en byråsekreterare i Cg 25, en amanuens i reglerad befordringsgång, en kansliskrivare i Ce 15, en kontorist i Ce 13, ett kanslibiträde i Ce 11 samt fem kontorsbiträden i reglerad befordringsgång. Mot detta förslag har jag ingen annan erinran, än att den för

tillfälliga arbetsuppgifter avsedda byråsekreterartjänsten bör ändras till en amanuens tjänst i reglerad befordringsgång. Anställningsformen bör dock omprövas vid den nuvarande innehavarens avgång.

Vad jag föreslagit beträffande förste byråsekreterartjänsten på animaliebyrån bör gälla även i fråga om motsvarande tjänst på *vegetabiliebyrån*. Jag anser mig vidare böra biträda förslaget, att vid nu ifrågavarande byrå skall inrättas en ny förste byråsekreterartjänst i Ce 27. Vid bifall härtill torde emellertid den för vissa tillfälliga arbetsuppgifter avsedda amanuens tjänsten kunna indragas. Däremot bör byråsekreterartjänsten i Ce 25 bibehållas men av förut angivna skäl ändras till en tjänst i reglerad befordringsgång. Vad slutligen angår biträdespersonalen, bör båda kansliskrivartjänsterna placeras på ordinarie stat. Då jag i övrigt ansluter mig till sakrevisionens förslag, bör ifrågavarande personal alltså omfatta två kansliskrivare i Ca 15, en kontorist i Ce 13, ett kanslibitråde i Ce 11, ett extra kontorsbiträde för tillfälliga arbetsuppgifter samt fyra kontorsbiträden i reglerad befordringsgång.

Såsom sakrevisionen anfört bör chefen för *administrativa byrån* ha ett kanslibitråde till förfogande såsom sekreterare. Ifrågavarande kanslibiträdestjänst torde böra placeras på ordinarie stat.

Beträffande *administrativa byråns beredskapssektion* föreslår jag inga andra ändringar gentemot sakrevisionen, än att förste byråsekreteraren skall överföras på ordinarie stat. Personalen på sektionen bör alltså bestå av en förste byråsekreterare i Ca 29, en kansliskrivare i Ce 15, ett kanslibitråde i Ce 11 samt ett kontorsbiträde i reglerad befordringsgång.

Vad härefter angår *administrativa byråns kanslisektion* torde jag först få behandla kamrerarkontoret. Såsom sakrevisionen föreslagit, bör kamrerar- och kassörstjänsterna uppföras på ordinarie stat. Enligt min mening bör så ske jämväl i fråga om assistenttjänsten i Ce 23 och kansliskrivartjänsten. Däremot bör assistenttjänsten i Ce 21 bibehållas oförändrad. Mot sakrevisionens förslag att upptaga en kontoristtjänst i Ce 13, två kanslibiträdestjänster i Ce 11 samt en kontorsbiträdestjänst i reglerad befordringsgång, har jag icke något att erinra. Vad slutligen angår kontrollanttjänsterna, har sakrevisionen räknat med elva dylika tjänster. Detta innebär, att de båda för mejerikontrollen avsedda tjänsterna ansetts böra indragas. I likhet med jordbruksnämnden är jag emellertid av den uppfattningen, att ifrågavarande kontroll bör bibehållas tills vidare. Antalet kontrollanttjänster bör alltså liksom nu vara 13. Beträffande placeringen av dessa tjänster vill jag föreslå, att tre av de nuvarande sex tjänsterna i lönegrad Ce 21 skall ordinariesättas och att de andra tre skall bibehållas på extra ordinarie stat. Med hänsyn till vad jag förut anfört om charkuterivarukontrollen bör emellertid jämväl den befattningshavare, som sysslar med denna kontroll, erhålla extra ordinarie anställning. Antalet kontrollanter i Ce 21 bör alltså vara fyra. Då jag delar sakrevisionens åsikt, att de båda extra kontrollanterna i lönegrad 19 bör erhålla pensionsgrundande tjänster, bör dessa likaledes uppföras på extra ordinarie stat. Övriga fyra kontrollanttjänster bör däremot placeras i Cg 21 och sålunda hänföras till den tillfälliga personalen. Av vad jag nu föreslagit föl-

jer, att jag icke ansett mig kunna förorda jordbruksnämndens förslag om uppflyttning av vissa kontrollanttjänster till lönegrad 23. Med anledning av vad sakrevisionen anfört på denna punkt anser jag emellertid, att det — sedan den nya organisationen varit i funktion en tid — bör övervägas, huruvida någon ändring av kompetenskraven för vissa av här berörda tjänster är erforderlig.

På kanslidetaljen bör förste byråsekreterartjänsten överföras till ordinarie stat. I överensstämmelse med vad jag förut anfört, bör vidare byråsekreterartjänsten i Ce 25 ersättas med en tjänst i reglerad befordringsgång. Mot sakrevisionens förslag att ordinariesätta registrators- och förste expeditionsvakttjänsterna har jag icke något att erinra. Dylig anställningsform synes även böra komma i fråga beträffande förste kansliskrivartjänsten. Vad angår den kansliskrivartjänst, vars innehavare tjänstgör såsom generaldirektörens sekreterare m. m., bör denna tjänst bibehållas i nuvarande lönegrad och överföras till ordinarie stat. Av de båda kanslibiträderna tjänstgör det ena såsom föreståndare för telefonväxeln med dess tre telefonister. Enligt gällande principer bör såsom statskontoret och lönenämnden framhållit, härför avses en kontorsbiträddestjänst. Däremot bör den andra kanslibiträddestjänsten kvarstå och därjämte överföras till ordinarie stat. Liksom jordbruksnämnden biträder jag i övrigt helt sakrevisionens förslag. Utöver den personal, som hittills redovisats, bör alltså på kanslidetaljen finnas tre expeditionsvakter i Ce 10, en i Cg 10 och två arvodesanställda, fyra kontorsbiträden i reglerad befordringsgång samt en arvodesanställd extra tjänsteman. Av sistnämnda personal bör självfallet de tre arvodesanställda räknas bland den tillfälliga personalen. Dit bör emellertid även hänföras två såsom telefonister tjänstgörande kontorsbiträden.

I enlighet med vad jag förut anfört, bör den ena av de båda förste byråsekreterartjänsterna på juridiska detaljen indragas. Den kvarvarande tjänsten bör överföras på ordinarie stat. På detaljen bör vidare finnas två amanuens tjänster i reglerad befordringsgång. Den nu såsom byråsekreterare i Ce 25 upptagna tjänsten bör således enligt den grundsats, jag tidigare angivit, ersättas av en tjänst av sistnämnda slag. Slutligen bör till detaljen hänföras en kanslibiträddestjänst. Ifrågavarande tjänst, som nu är å extra stat, synes böra överföras till extra ordinarie stat.

I fråga om *utrikeshandelsbyrån* tillstyrker jag, att två förste byråsekreterartjänster, en i Cg 29 och en i Cg 27, skall överföras på extra ordinarie stat. Jag delar även sakrevisionens uppfattning, att den tredje förste byråsekreterartjänsten bör utbytas mot en amanuens tjänst i reglerad befordringsgång. Såsom sakrevisionen föreslagit torde vidare en av de båda byråsekreterartjänster, vilkas innehavare sysslar med licensärenden, kunna indragas. Antalet byråsekreterare i Cg 25 på byrån bör alltså i fortsättningen vara två. Enligt min mening nödvändiggör emellertid å andra sidan detta, att assistenttjänsten bibehålles. Med hänsyn till att den nuvarande innehavaren av sistnämnda tjänst skäligen bör erhålla pensionsberättigande tjänst, vill jag därjämte föreslå, att befattningen skall över-

föras på extra ordinarie stat. Löneställningen för tjänsten, vars tillfälliga karaktär uppenbarligen icke ändras av vad jag nu föreslagit, bör dock omprövas vid uppkommande vakans. Då jag slutligen helt ansluter mig till sakrevisionens förslag i fråga om biträdestjänsterna, bör för byrån avses en kontoristtjänst i Ce 13, en kanslibiträdestjänst i Ce 11 och fyra i Cg 11 samt två kontorsbiträdestjänster i reglerad befordringsgång. Såsom tillfällig personal bör upptagas de båda byråsekreterarna, assistenten, de fyra extra kanslibiträdena samt ett av kontorsbiträdena, tillhoppa åtta tjänstemän.

Av personalen på *utredningsbyrån* bör förste aktuarien i Ce 29 samt en av de båda förste aktuarierna i Ce 27 överföras på ordinarie stat. Den återstående förste aktuarietjänsten bör bibehållas såsom extra ordinarie. Vad angår amanuensjtjänsterna, torde enligt min mening den ena kunna indragas. Då å andra sidan aktuarietjänsten i Ce 25, i överensstämmelse med vad jag tidigare anfört, bör ändras till en amanuensjtjänst i reglerad befordringsgång, bör antalet dylika tjänster på byrån även i fortsättningen vara två. Liksom nu bör på byrån jämväl finnas en förste kansliskrivartjänst och tre kanslibiträdestjänster. Av dessa bör förstnämnda tjänst och två av de sistnämnda placeras på ordinarie stat. Den tredje kanslibiträdestjänsten synes böra vara extra ordinarie. Däremot anser jag, att antalet kontorsbiträdestjänster i reglerad befordringsgång bör minskas med två till tre. Vad slutligen beträffar den under ifrågavarande byrå redovisade statistiksektionen, föreslår jag ingen annan ändring i förhållande till sakrevisionens förslag, än att förste aktuarietjänsten, kansliskrivartjänsten samt en av kanslibiträdestjänsterna skall överföras på ordinarie stat. Personalen på sektionen bör följaktligen utgöras av en förste aktuarie i Ca 29, två amanuenser i reglerad befordringsgång, en kansliskrivare i Ca 15, ett kanslibitråde i Ca 11 och två i Ce 11 samt tio kontorsbiträden i reglerad befordringsgång.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit beträffande de olika byråerna och sektionerna, kommer jordbruksnämndens personal från och med nästa budgetår att uppgå till sammanlagt 146 tjänstemän. Av dessa har 38 ansetts böra erhålla ordinarie anställning. Den för tillfälliga arbetsuppgifter erforderliga personalen har beräknats till 22 befattningshavare. I förhållande till jordbruksnämndens och kriskommissionens nuvarande personaluppsättning innebär mina förslag en minskning med sju tjänstemän.

Såsom framgår av det föregående har sakrevisionen i samband med sin översyn av jordbruksnämndens verksamhet även undersökt möjligheterna att överflytta arbetsuppgifter från nämnden till andra organ. Sakrevisionen har därvid funnit sig böra inskränka sig till att föreslå, att ärendena angående restitution av skatt för bensin, som användes till drift av jordbrukstraktorer, skall överföras till länsstyrelserna, vilka nu endast ombesörjer den förberedande granskningen av restitutionsansökningarna. Förslaget har tillstyrkts av samtliga i ärendet hörda länsstyrelser, medan jordbruksnämnden ansett det fördelaktigt ur enhetlighetssynpunkt att ännu någon tid utnyttja nämndens sakkännedom och rutin på området, innan överflyttning sker.

För min del kan jag på denna punkt icke biträda sakrevisionens förslag. Enligt min mening måste nämligen alltid en viss risk för bristande enhetlighet uppkomma, om beslutanderätten i samma slags ärenden anförtros ett flertal olika myndigheter. Då härtill kommer att — såsom sakrevisionen själv framhållit — någon besparing i egentlig mening icke vinnes genom att ifrågavarande ärenden överflyttas till länsstyrelserna, finner jag i likhet med jordbruksnämnden en sådan åtgärd icke för närvarande böra ifrågasättas. Handläggningen av ärendena torde således tills vidare böra ske i samma ordning som hittills. Detta utesluter icke, att av sakrevisionen föreslagna förenklingar i förfarandet bör beaktas. Det torde emellertid få ankomma på jordbruksnämnden — vilken enligt vad som nu gäller har att meddela erforderliga bestämmelser i ämnet — att närmare överväga sakrevisionens förslag samt att vidtaga de ändringar i sagda bestämmelser, som därvid må befinnas lämpliga.

Sakrevisionen har vidare föreslagit, att åtgärder skall vidtagas i syfte att statsverkets vid jordbruksnämnden uppkommande kostnader för uppbörd och kontroll av vissa avgifter, som användes för att genomföra regleringarna på jordbrukets och fiskets område, skall täckas av avgiftsmedel och icke av anslagsmedel. I huvudsak finner jag mig böra tillstyrka sakrevisionens förslag i denna del. Jag får därvid erinra om att i fråga om jordbruksprodukter ansvaret för exporten numera överflyttats på jordbruket och dess organisationer samt att beträffande fisk ansvaret för exporten åvilar inom näringen bildade prisregleringsföreningar. Enär förevarande avgiftsmedel i princip skall användas för att underlätta avsättningen inom och utom landet, finner jag det i likhet med flertalet remissinstanser rimligt, att uppbörden och kontrollen av avgifterna bekostas av ifrågavarande avgiftsmedel.

På av sakrevisionen och jordbruksnämnden anförda skäl bör nämndens befattning med uppbörden av avgifterna och kontrollen av deras rätta uttagande bibehållas i nuvarande omfattning. Jag finner mig sålunda icke kunna biträda det av föreningen Svensk spannmålshandel framförda förslaget om överflyttning av vissa delar av detta arbete till föreningen. Emellertid förutsätter jag i likhet med några remissinstanser, att nämnden på lämpligt sätt upptager överläggningar med berörda exportorgan i fråga om de kostnader, som i fortsättningen skall anses belöpa på de olika avgiftsmedlen.

Såsom sakrevisionen framhållit torde det av praktiska skäl vara lämpligt, att överföringen av uppbörds- och kontrollkostnader till avgiftsmedel begränsas till att gälla jordbruksnämnden. De vid tullverket uppkommande kostnaderna för debitering, uppbörd och redovisning av införsel-, utförsel- och prisregleringsavgifter bör sålunda täckas av anslagsmedel. I enlighet härmed bör sålunda nämndens kostnader för uppbörden av förmalnings- och slaktdjursavgifter samt utjämningsavgifter i samband med mjölkregleringen och prisregleringsavgifter för fisk ävensom för de därmed förenade kontrolluppgifterna bestridas av avgiftsmedel. Härvid förutsätter jag att,

såsom för närvarande sker, kostnaderna för jordbruksnämndens lokalombud för prisregleringen av fisk även i fortsättningen skall bestridas av medel ur prisregleringskassan för fisk.

I fråga om användningen av nu ifrågavarande avgiftsmedel finnes bestämmelser meddelade i förordningen den 10 juli 1947 (nr 378) om viss avgift å mjölk, grädde och ost, förordningen den 5 juni 1953 (nr 375) med vissa bestämmelser angående prisregleringen för råg och vete, förordningen den 3 juni 1955 (nr 284) angående slaktdjursavgift samt förordningen den 30 maj 1952 (nr 320) om viss reglering av handeln med fisk, m. m. Formuleringarna beträffande avgiftsmedlens användning i nu nämnda förordningar är så allmänt hållna, att ett genomförande av det utav mig förordade förslaget att bestrida kostnaderna för kontrollen och uppbörden av avgifterna icke i och för sig torde behöva föranleda någon författningsändring. Ett förtydligande bör dock ske. Av praktiska skäl synes det emellertid lämpligt att låta en dylik åtgärd anstå till i samband med avgivandet av förslag till åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets respektive fiskets område.

Jag torde till sist få behandla *anslagsfrågorna*. Därvid synes i första hand böra undersökas, hur det av mig nyss framlagda förslaget rörande gäldandet av jordbruksnämndens kostnader för uppbörd och kontroll av vissa avgifter anslagstekniskt sett bör genomföras. Såsom jordbruksnämnden anfört och närmare utvecklat, kan detta spörsmål lösas enligt två olika alternativ. För min del ansluter jag mig till det första av dessa. Jag anser alltså, att å ena sidan bör i riksstatsanslagen till jordbruksnämnden inräknas även de kostnader, varom här är fråga. Å andra sidan bör av nyssnämnda avgifter till statsverket inlevereras ett belopp, som täcker kostnaderna. Beloppet, som bör uppföras under titeln Uppbörd i statens verksamhet: Inkomster vid statens jordbruksnämnd, torde kunna beräknas till 350 000 kronor. Enligt vad jag inhämtat kommer chefen för finansdepartementet, med vilken jag samrått i frågan, även att vid inkomstberäkningen i 1956 års statsverksproposition taga hänsyn till vad jag här föreslagit. Det torde emellertid få ankomma på Kungl. Maj:t att sedermera, sedan jordbruksnämnden med beaktande av de utav sakrevisionen tillämpade beräkningsgrunderna avgivit förslag i ämnet, meddela närmare bestämmelser beträffande bestridandet av ifrågavarande kostnader.

I motsats till sakrevisionen anser jag, att kostnaderna för den tillfälliga personalen icke bör anvisas under ett särskilt anslag utan fördelas på dels en ny förslagspost i avlöningsstaten, benämnd avlöningar till personal för tillfälliga arbetsuppgifter, dels de olika posterna i omkostnadsstaten. För nästa budgetår bör alltså endast uppföras ett avlönings- och ett omkostnadsanslag till jordbruksnämnden. Anslagen bör beräknas på följande sätt.

Under avlöningsanslaget bör ordinarieposten uppföras med 574 000 kronor. Arvodesposten bör bestämmas till 25 000 kronor samt posten ersättningar till experter och sakkunniga till 75 000 kronor. I anslutning till vad

jag i det föregående föreslagit, har jag därvid tagit hänsyn till de minskningar, som uppkommer på grund av att dels generaldirektörens arvode bortfaller, dels anordningen med en heltidsanställd ledamot upphör och dels inspektören för köttklassificeringen överföres till extra ordinarie stat. Å andra sidan har under sistnämnda post beräknats medel till ersättning åt en vice ordförande i nämnden. I övrigt har jag emellertid förutsatt, att i fortsättningen skall utgå samma arvoden och ersättningar som hittills, även sådana som bestritts ur anslaget till kriskommissionen. Detta innebär bl. a., att jag icke ansett mig kunna förorda någon uppräknig av arvoden till jordbruksnämndens ledamöter. För avlöningar åt den tillfälliga personalen torde bära avses 238 000 kronor. Då under icke-ordinarieposten även bör upptagas visst belopp för vikariats- och övertidsersättningar och för extra arbetskraft m. m., synes denna post bära upptagas med 1 004 000 kronor. Slutligen bör för rörligt tillägg beräknas 434 000 kronor. Jordbruksnämndens avlöningsstat skulle alltså få följande utseende.

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	574 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	25 000
3. Avlöningar till personal för tillfälliga arbetsuppgifter, <i>förslagsvis</i>	238 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 004 000
5. Ersättningar till experter och sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	75 000
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	434 000
	Summa kronor 2 350 000

Till jordbruksnämndens omkostnader bör enligt min mening beräknas ett anslag å 695 000 kronor, därav 20 000 kronor till sjukvård m. m., 225 000 kronor till reseersättningar, 5 000 kronor till bränsle, lyse och vatten, 380 000 kronor till övriga expenser samt 65 000 kronor till publikationstryck. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att sedermera fastställa omkostnadsstat för jordbruksnämnden.

Vid bifall till vad jag sålunda förordat, bör för budgetåret 1956/57 till jordbruksnämndens förfogande ställas ett avlöningsanslag å 2 350 000 kronor och ett omkostnadsanslag å 695 000 kronor, eller tillhoppa 3 045 000 kronor. Till frågan om anvisande av dessa anslag torde jag få återkomma i 1956 års statsverksproposition vid anmälan av nionde huvudtiteln. Då till nämnden och kriskommissionen nu är anvisade anslag å (1 341 000 + 400 000 + 1 423 600 =) i runt tal 3 165 000 kronor, innebär den av mig nu föreslagna omorganisationen en anslagsminskning å omkring 120 000 kronor. Tages emellertid hänsyn till att i fortsättningen förut omförmälda uppbornds- och kontrollkostnader skall gäldas av avgiftsmedel blir den verkliga minskningen betydligt större.»

Utskottet. Det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget innebär bl. a., att statens kommission för krisuppgifter på livsmedelsområdet skall upphöra med utgången av budgetåret 1955/56 och att dess personal skall inordnas i statens jordbruksnämnd ävensom att en omorganisation av nämnden skall genomföras i samband därmed. Enligt förslaget skall kriskommissionens krisbyrå ombildas till en fettvarusektion under animaliebyrån medan den andra av kommissionens båda byråer, utrikeshandelsbyrån, tills vidare skall bibehållas oförändrad. Vidare innebär förslaget, att även fisksektionen skall hänföras till animaliebyrån, varvid dock sektionschefen alltjämt skall fungera såsom självständig föredragande, samt att administrativa byrån hädanefter skall inrymma två sektioner, en beredkapssektion och en kanslisektion. Vegetabilie- och utredningsbyråerna avses skola bestå som hittills.

I samband med ändringen av byrå- och sektionsindelningen bör enligt Kungl. Maj:ts förslag personalen reduceras med sju tjänstemän varjämte tjugotva befattningshavare skall avses för tillfälliga arbetsuppgifter. Den övriga personalen föreslås skola erhålla ordinarie eller extra ordinarie anställning i ungefär samma utsträckning som gäller för andra statliga verk. Förslaget innefattar även en allmän prövning av personalens löneställning.

I fråga om jordbruksnämndens ledning uttalar Kungl. Maj:t, att den administrativa byråchefen bör fungera såsom generaldirektörens ställföreträdare i samma utsträckning som nu är fallet. Samtidigt föreslås emellertid, att Kungl. Maj:t skall äga utse en ledamot av nämnden till vice ordförande i denna samt, efter förslag av nämnden, uppdraga åt ifrågavarande ledamot att fullgöra arbetsuppgifter, som eljest skolat ankomma på generaldirektören. Med en dylik anordning avses generaldirektören skola erhålla en avlastning i arbetsbördan, motsvarande den, som nu vinnes genom heltidsanställning av en ledamot.

Kungl. Maj:t föreslår vidare, att vid jordbruksnämnden uppkommande kostnader för uppbörd och kontroll av vissa avgifter skall bestridas av sagda avgifter, varför till statsverket bör för redovisning å driftbudgetens inkomstsida inlevereras avgiftsmedel till sådant belopp, att nämnda kostnader täckes. Den av Kungl. Maj:t gjorda anslagsberäkningen innebär anvisning av 2 350 000 kronor respektive 695 000 kronor till avlöningar och omkostnader vid jordbruksnämnden.

För egen del tillstyrker utskottet, att kriskommissionen avvecklas vid utgången av innevarande budgetår och att dess personal på sätt föreslagits överföres till jordbruksnämnden. Utskottet kan även i huvudsak tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag till omorganisation av nämnden. Av principiella skäl kan utskottet dock ej förorda, att som en permanent anordning en av nämndens ledamöter i vissa fall skall inträda som ställföreträdare för generaldirektören. Nämndens ledamöter bör normalt icke ha heltidstjänstgöring i nämnden. Det förefaller icke möjligt att en person, som ej kontinuerligt kan följa nämndens arbete, skulle kunna fungera som nämndens chef. Då det emellertid upplysts, att det övergångsvis skulle vara av betydelse för nämndens verksamhet att dess hittillsvarande vice ordförande finge i sin

nuvarande funktion fortsätta med heltidstjänstgöring i nämnden, har utskottet icke anledning att göra erinran mot en sådan övergångsanordning. Vid dylikt förfarande bör ej heller hinder föreligga mot att såsom hittills anförtro ifrågavarande person att jämsides med chefen för administrativa byrån vara ställföreträdare för generaldirektören. I samband med att sagda person upphör att vara heltidsanställd bör ställföreträdarfrågan ånyo prövas och givas en lösning, som mera överensstämmer med gällande principer för ställföreträdarskap för verkschef. Utskottet har intet att erinra mot att, under av utskottet angiven förutsättning, ersättning åt nämndens vice ordförande utgår på sätt Kungl. Maj:t föreslagit.

Då Kungl. Maj:ts medelsberäkning och övriga i det föregående icke särskilt berörda förslag i ämnet icke föranleder någon invändning från utskottets sida, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) besluta, att statens jordbruksnämnd från och med budgetåret 1956/57 skall omorganiseras enligt de grunder, som angivits i det föregående, samt att statens kommission för krisuppgifter på livsmedelsområdet samtidigt skall upphöra

b) för statens jordbruksnämnd fastställa följande personalförteckning, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1956/57:

Personalförteckning

Tjänstemän å ordinarie stat

	Lönegrad
1 generaldirektör	Cp 19
2 byråchefer	Cp 13
2 byråchefer	Ca 37
2 byrådirektörer	Ca 33
2 förste aktuarier	Ca 29
2 förste byråsekreterare	Ca 29
1 kamrerare	Ca 29
1 förste aktuarie	Ca 27
3 förste byråsekreterare	Ca 27
1 assistent	Ca 23
3 kontrollanter	Ca 21
2 förste kansliskrivare	Ca 17
6 kansliskrivare	Ca 15
1 kassör	Ca 15
1 registrator	Ca 15
1 förste expeditionsvakt	Ca 12
6 kanslibiträden	Ca 11
1 kontorsbiträde	Ca 8

**Extra ordinarie tjänstemän i högre
lönegrad än Ce 25**

	Lönegrad
2 byråchefer	Ce 37
3 byrådirektörer	Ce 31
1 förste byråsekreterare	Ce 29
1 förste aktuarie	Ce 27
4 förste byråsekreterare	Ce 27

Anm. Den å fettvarusektionen placerade byråchefstjänsten i lönegrad Ce 37 skall vid uppkommande vakans ersättas med en byrådirektörstjänst, varvid löneställningen för denna skall prövas. Löneställningen för de båda byrådirektörstjänsterna i lönegrad Ca 33 på fisk- och beredskapssektionerna skall omprövas vid de nuvarande innehavarnas avgång. Byrådirektörstjänsterna i lönegrad Ce 31 å animalie- och vegetabiliebyråerna skall vid uppkommande vakans utbytas mot förste byråsekreterartjänster i lönegrad Ce 29.

c) fastställa följande avlöningsstat för statens jordbruksnämnd, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1956/57:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	574 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	25 000
3. Avlöningar till personal för tillfälliga arbetsuppgifter, <i>förslagsvis</i>	238 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 004 000
5. Ersättningar till experter och sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	75 000
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	434 000
Summa kronor	2 350 000

d) för budgetåret 1956/57 anvisa

1) till *Statens jordbruksnämnd*: *Avlöningar* ett förslagsanslag av 2 350 000 kronor,

2) till *Statens jordbruksnämnd*: *Omkostnader* ett förslagsanslag av 695 000 kronor,

e) godkänna de förslag i övrigt som framlagts i det föregående.

Stockholm den 20 mars 1956

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Tjällgren, Anderberg, Lage Svedberg*, Bertil Andersson, Sundberg*, Bror Nilsson, Hjalmar Nilsson Johan Persson*, Uno Olofsson och Ebbe Ohlsson*; samt

från andra kammaren: herrar Jacobson i Vilhelmina, Andersson i Hyssna, Hægglom*, Jonsson i Strömsund, Sköld, Ahlsten, Svensson i Vä. Rimås, Jönsson i Gärds Köpinge och Johansson i Öckerö.

* Ej närvarande vid justeringen.